

Vzhledem k nejednotné interpretaci Pravidel šachu FIDE mezi českými rozhodčími a množícím se dotazům při školeních a seminářích přijala KR ŠSČR ve složení IA Jaroslav Benák (předseda), IA Richard Fischl, IA Petr Harasimovič a Jaromír Skála na své schůzi 10. 9. 2011 v Praze následující výklad Pravidel šachu FIDE.

„Nepřípustný tah je tah, který vytvoří pozici, jež z předchozí pozice nemohla vzniknout žádným tahem provedeným v souladu s článkem 3.“

Odůvodnění:

Předkládaný výklad je reakcí na časté nepochopení ustanovení čl. 4 odst. 6 věty poslední Pravidel šachu FIDE. Smyslem daného ustanovení je zajistit, že pozice potom, co hráč svůj tah dokončí (tj. v okamžiku, kdy přemáčkne hodiny soupeři), bude vypadat jako pozice vzniklá po přípustném tahu.

Dopad výkladu ilustrujeme na dvou okruzích možných problémů:

1) Proměna pěšce

Jestliže hráč provede proměnu pěšce tím způsobem, že nejprve na pole proměny postaví nový kámen a následně odebere pěšce z předposlední řady (tj. pěšec nedojde na poslední řadu), vznikne shodná pozice jako po přípustném tahu.

Proto **nebude** aplikováno ustanovení čl. 7 odst. 4 Pravidel šachu FIDE respektive jeho obdoby pro rapid či bleskový šach. Je na místě postupovat tak, že se v partii bude pokračovat a hráč, který provedl proměnu pěšce nekorektně, bude napomenut.

Naproti tomu, jestliže hráč provede proměnu pěšce tak, že ponechá pěšce na osmé řadě, aniž by ho vyměnil za nový kámen, a zmáčkne hodiny, vzniká právě ona pozice, která nemohla vzniknout žádným tahem podle čl. 3 Pravidel šachu FIDE. V tomto případě je na místě aplikovat čl. 7 odst. 4 Pravidel šachu FIDE, respektive jeho obdoby pro rapid či bleskový šach.

2) Rošáda

Pokud hráč provede rošádu tak, že nejdříve přesune věž z pole h1 na pole f1 a teprve následně táhne králem, je konečná pozice shodná s pozicí po korektně provedené rošádě. Proto **nebude** aplikováno ustanovení čl. 7 odst. 4 Pravidel šachu FIDE respektive jeho obdoby pro rapid či bleskový šach.

Jde ovšem o porušení ustanovení čl. 4 odst. 4 písm. b) Pravidel šachu FIDE - hráč se dotkl dříve věže a tudíž nemůže provádět rošádu. Ve vážné partii se tak pozice vrátí a hráč je povinen provést tah Vf1. V rapid šachu respektive v bleskovém šachu záleží, zda soupeř hráčovo porušení čl. 4 Pravidel šachu FIDE reklamuje (srov. ustanovení čl. A4b Pravidel šachu FIDE). Po reklamaci se postupuje shodně jako ve vážné partii. Bez reklamace rozhodčí do partie nijak nezasahuje.

Jestliže ovšem hráč přesune svého krále z e1 na g1 a zmáčkne hodiny, vzniká pozice, kterou nebylo možno docílit žádným tahem v souladu s čl. 3 Pravidel šachu FIDE. Proto v tomto případě je na místě aplikovat čl. 7 odst. 4 Pravidel šachu FIDE, respektive jeho obdoby pro rapid či bleskový šach.

IA Mgr. Jaroslav Benák, předseda KR ŠSČR